

ponedeljek, 14. marec 2011

Srečko Kosovel je pisal politične pesmi

Mednarodni literarni simpozij *Kosovel in politična resnica poezije* je skozi analizo nekdanjega in današnjega snovanja nekaterih domačih in tujih pesnikov odkrival politične razsežnosti poezije in opozoril na nujnost ohranjanja družbene angažiranosti umetnikov pisane besede.

Simpozij Kosovel in politična resnica poezije je v Škocjan privabil nekatere vodilne poznavalce tematike

Foto: BOGDAN MACAROL

ŠKOCJAN "Politika je tista aktivnost, s katero posamezniki v družbi izražajo svoja mnenja, se o njih pogajajo, jih izpolnjujejo in uveljavljajo," je bilo na simpoziju mogoče uvideti eno od razlag te vseprisotne človekove dejavnosti, ki pa ima pri marsikom negativni predznak. Posamezni politiki jo namreč udeležujejo predvsem kot boj za oblast, kjer cilj opravičuje sredstva. Pesniki, ki so bili od nekdaj kritična vest in zrcalo družbenega dogajanja, so jo seveda zavestno in podzavestno - tako odkrito, kot še pogosteje simbolno - v različni meri vključevali tudi v svojo poezijo.

Tridnevni simpozij je najprej v Škocjan na Krasu in danes v Ljubljano privabil množico poznavalcev tako vloge poezije in, širše, umetnosti v družbenem dialogu, kot tudi kraškega pesnika Srečka Kosovela, ki je bil znova priznan kot političen pesnik v žlahtnem pomenu besede in čigar dela so še vedno aktualna zaradi svojih radikalnih, a hkrati estetično do skrajnosti domišljenih oblik ubeseditve.

Na posvetu so si besedo izmenjevali **Dubravka Djurić** (Beograd), **Taja Kramberger** (Koper), **Jelka Kernev-Štrajn** (Ljubljana), **Richard Jackson** (ZDA), **Barbara Siegel Carlson** (ZDA), **Alenka Jovanovski** (Nova Gorica), **Iztok Osojnik** (Ljubljana), **Žarko Paić** (Zagreb), **Darja Pavlič** (Ljubljana), **Drago B. Rotar** (Koper), **Miško Šuvaković** (Beograd) ter **Božena Tokarz** in **Emil Tokarz** (Poljska).

“Pobudniki simpozija želimo z njim, zlasti v Sloveniji, vrniti poezijo v družbo, ugotoviti, kaj je šlo narobe, da je danes popolnoma marginalizirana, in se soočiti z dejstvom, da je razlog za to morda vztrajanje na zahtevi po avtonomiji pesniškega ustvarjanja,” je povedal predsedujoči **Iztok Osojnik**, ki je nastopil z uvodnim referatom *Politična resnica poezije*.

“Ob uporabi govorice in komunikacije je seveda poezija pomemben del družbe, saj se prek nje ustvarjajo 'družbene slike', ki iz generacije v generacijo vežejo ljudi skupaj. Če tega združevalnega elementa ni, družba razpada. Danes začenjamo z novo prakso, ki jo je zapisal že Kosovel, da poezija presega estetske vidike, saj posega v samo življenje. Boljše poznavanje poezije v preteklosti bo lažje začrtalo njene nujne korake v prihodnost,” je prepričan Osojnik, tudi sam pesnik.

“Situacija pri nas v ZDA je nekoliko drugačna kot pri vas. Politična razsežnost naših pesmi je pogostokrat bolj neposredna, in ker neredko izpade kot politični govor, je tudi za mnoge manj zanimiva in estetska. Walt Whitman (1819 – 1892), ki je bil danes že večkrat omenjen in naj bi, kot smo slišali, prek nemških prevodov vplival tudi na Kosovela, je po drugi strani eden od predstavnikov ameriške nekonfekcijske poezije, ki je družbeno in s tem tudi politično obarvana,” je razmere na drugi strani Atlantika predstavil **Richard Jackson**, profesor za angleščino na univerzi v Chattanooga ter uveljavljen pesnik in poznavalec slovenskih pesnikov.

Lani izdani angleški prevod Kosovelovih pesmi v ZDA, zlasti konstruktivističnih, z močnim in še vedno aktualnim družbenopolitičnim nabojem je vzbudil veliko zanimanje v ZDA, več mesecev je bila knjiga tudi med najbolj prodajanimi, je povedala soprevajalka Kosovelove poezije **Barbara Siegel Carlson**.

Avtorica uvodnih besed nastajajočega prevoda Kosovelove poezije v poljščino **Božena Tokarz**, profesorica na Inštitutu za slovansko filologijo Univerze v Katovicah, je na simpoziju zastopala skoraj 40 milijonsko slovansko državo. *“Čeprav so danes razmere svobodnejše, je pri nas še donedavnega nastajala poezija tudi kot odpor do sistema, v katerem se je uporabljalo mnogo 'besednih šifer'. Takratne pesmi so tudi zato med bralci vzbujale več pozornosti in odzivov, medtem ko jih danes berejo le ozki krogi ljubiteljev. Pozornost ljudi pritegujejo danes tudi drugi mediji, kot so televizija, zato je tudi pri nas pesnikom teže kot nekoč,”* je razmere na Poljskem opisala Tokarzova, ki je poznavalka poljske in slovenske poezije 20. stoletja.

“V mojem prispevku Transformativna moč poezije sem se zlasti posvetila slovenskemu pesniku Juretu Deteli, ki se je ukvarjal tudi z mehanizmi nasilja. Poezija, ki je predmet tega simpozija, lahko v refleksiji ozavešča in se dotakne tudi nekoga, ki sicer redko bere literaturo. Socialnopolitičnih tem v svetu in pri nas je nasploh zadnja leta ogromno, zato bo politično angažirana poezija zagotovo ponovno pridobilo na veljavi,” je prepričana **Alenka Jovanovski**, ki poučuje svetovno književnost na Univerzi v Novi Gorici.

“Politiko lahko razumemo kot spopad idej in hotenj ali pa širše kot oblikovanje javnosti in pri tem ima lahko poezija velik prispevek. Tudi Kosovelovo Balado, kjer je ubesedil streljanje brinovke, lahko razumemo kot metaforo za naraščajoče nasilje fašistov,” se je Srečka Kosovela, ki je bil nedvomno večplastna osebnost in katerega sporočilnost svet spoznava šele danes, v domovini pa ga v niansah ob vsakem branju spoznavamo vsakič na novo, dotaknila v svojem predavanju *Predmetna pesem in vprašanje njene političnosti* tudi **Darja Pavlič**, ki poučuje literarno teorijo in primerjalno književnost na Univerzi v Mariboru.

Posvet so soorganizirali Literarno društvo IA, Slovensko društvo za primerjalno književnost in revija *Primerjalna*

književnost, v okviru katere bodo v posebni tematski številki še letos izšli vsi prispevki.

BOGDAN MACAROL

1 oseba

Komentarji

Za komentarje je potrebna prijava.

Brez komentarja

O družbi

Vizitka

Vodstvo družbe

Organiziranost družbe

Zgodovina

Naročanje

Naročanje časopisa (fizične)

Naročanje časopisa (pravne)

Prodajna mesta

Reklamacije

Začasna sprememba naslova

Začasna prekinitvev dostave

Splošni pogoji

Ostalo

Kontakt

Oglaševanje

Sprejem slik v redakcijo

Spletno uredništvo:

[splet @ primorske. si](mailto:splet@primorske.si)

primorske novice

DOGODKI

[Pogoji uporabe](#)

© 2011 Primorske Novice

Vse pravice pridržane